

Yetişkinler Ejderhalardan Neden Korkar? • Derleyen: İshak Reyna

Genç Kitaplar • Seçki • 200 sayfa • Önerilen sınıflar: 6, 7, 8, Lise
HAK ve ÖZGÜRLÜKLER • KİŞİSEL GELİŞİM • DUYGULAR • BİREY ve TOPLUM • SAĞLIK ve SPOR
düşünmek • yaratıcılık • mizah • okuma kültürü • yazmak • müzik • ayrımcılık •
fantastik • arkadaşlık • iletişim • futbol

Hazırladığı edebiyat seçkileriyle tanınan akademisyen, yazar **İshak Reyna**, Türkiye ve dünya edebiyatından deneme yazılarını gençler için özenle seçti. Türk edebiyatından 15, dünya edebiyatından 15 usta yazarın kaleme aldığı birbirinden etkileyici 30 deneme yazısından oluşan seçki, genç okuru edebiyatın bu yenilikçi türüyle yakınlaştırıyor, unutulmaz bir düşünce dünyasında dolaştırıyor. Gençlikteki zorluklardan aşka, futboldan sanata, mizahtan siyasete uzanan deneme yazıları, okurun düşüncelerini de hayal gücünü de harekete geçiriyor.

Kitapta yer alan yazarlar: **İç Hatlar:** Bilge Karasu, Çetin Altan, Fatih Özgüven, Ferit Edgü, Haldun Taner, Melih Cevdet Anday, Memet Fuat, Murathan Mungan, Nermi Uygur, Nurullah Ataç, Onat Kutlar, Oruç Aruoba, Perihan Mağden, Sabahattin Eyüboğlu, Selim İleri. **Dış Hatlar:** Albert Camus, Eduardo Galeano, Francis Bacon, Friedrich Nietzsche, Hermann Hesse, John Berger, Jonathan Swift, Juan Goytisolo, Michel de Montaigne, Nick Hornby, Rainer Maria Rilke, Rolan Barthes, Umberto Eco, Ursula K. LeGuin, Virginia Woolf.

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Deneme türü için neler söyleyebilirsiniz; denemeyi diğer edebiyat türlerinden ayıran özellikler neler? Kitapta yer alanlara bakıldığında, hangi yazı biçimleri deneme kapsamına alınmıştır?
- 2- Seçkiye Ursula K. Le Guin ustanın “Amerikalılar Ejderhalardan Neden Korkar?” isimli denemesine atıf yapılarak, “Yetişkinler Ejderhalardan Neden Korkar?” isminin verilmesi size neler düşündürüyor? “Ejderha” bir simge olabilir mi? Sizce de yetişkinler “ejderhalar”dan korkuyor mu?
- 3- Seçkideki denemelerde ne tür temalar dikkatinizi çekiyor? En ilginizi çeken, etkilendiğiniz deneme hangisi; neden?
- 4- Seçkide yer alan Oruç Aruoba’nın “Tavşan Besleyene Kılavuz” isimli denemesi nasıl yorumlanabilir? “Tavşan besleyen” kim? Sizce yazar neden tavuk, kuş, kedi besleyen değil de tavşan besleyenleri konu almış? Bu yazıda nasıl bir simgesellik var?
- 5- Nurullah Ataç’ın “Yaşlılar Gençler” isimli denemesi 1957’de yazılmış; anlatılanların günümüz gerçekleriyle eşleşen ya da eskide kalan yönleri neler?
- 6- Kitabı elinize aldığınızda ilk hangi yazarları okudunuz? Bu tür bir seçkiyi baştan sırayla mı, isteğe göre atlayarak mı okumak size daha doğru geliyor? Nedenlerinize birlikte açklayın.
- 7- Seçkide denemesi bulunan yerli ve yabancı yazarlardan kimleri daha önce duydunuz; aralarında daha önce kitabını okuduklarınız var mı?
- 8- Genelde kişinin kendine ait duygu ve düşünceleri yazması anlamına gelen deneme türü, sizce bu niteliği dolayısıyla kolay ve risksiz bir edebiyat uğraşı olabilir mi?
- 9- Bir deneme yazısını okunur kılan özellikler neler? Düşüncelerini yazan herkes deneme yazarı sayılabilir mi? Neden?
- 10- Kitap için siz hangi yazının ismini ya da ne gibi farklı bir özgün ismi uygun bulurdunuz; neden?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Canlandırma:** Jonathan Swift'in "Bir Süpürge Sopası Üzerine Düşünceler" yazısından esinlenerek herkes istediği bir "şey" in düşündürdüklerini anlatan bir deneme kaleme alsın. Denemeler için, "21 katlı apartmanın düşündürdükleri", "Kahve tanesinin düşündürdükleri", "Bir uçak izinin ardındaki düşünceler", "Bir 'lütfen'in düşündürdükleri" gibi yaratıcı konular bulunabilir. İsteyenler yazdığı deneme yazısını, dramatize ederek sınıfa okusun. Bakalım, düşünceler ne kadar özgür, anlatımlar ne kadar zengin olacak?
- **Tartışma:** Kitaptaki denemelerin, usta gözlemcilerin yaşam deneyiminin ayak izleri olduğu görülüyor. Nitekim Murathan Mungan yazısında, "Kimi şeyler vardır ki kuşkusuz yaşanmadan öğrenilmez," diyor. Nedir bu yaşanmadan öğrenilmeyenler; kitapların ya da okulların yetersiz kaldığı öğretiler neler? Sınıfça yaşarken öğrenilenlere örnekler üreteceğiniz bir beyin fırtınası gerçekleştirin. Vardığınız sonuçları kitaptaki denemelerin genel anlamıyla eşleştirin.
- **Sergi:** Öğrenciler 4 kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup kitapta yer alan bir denemeyi seçsin; anlamını, derinliğini, toplumdaki ilişkilerdeki iletişimdeki ve yaşamdaki yansıma ve örneklerini, olumlu-olumsuz etkilerini irdelesin. Gruplar, bu deneme irdelemesini; görseller, yazılar, sloganlar kullanarak ve sanat disiplinlerinden yararlanarak büyük ve yaratıcı kolaj panolar halinde sergilesinler.
- **Yazma:** Kitaptan esinlenerek herkes istediği konuda ve türde bir deneme yazsın. Rumuzla yazılan denemeler sınıfta okunurken her öğrenci, her birine 1-5 arası bir puan versin. En yüksek puanları derleyen 7 deneme, "Ejderhalardan Korkanlardan Mısınız?" başlığını taşıyan dijital dosyada toplanarak yayımlansın.
- **Fotoğraf:** Herkes seçkiden istediği bir denemeyi anlatan, çağrıştıran ya da yorumlayan bir fotoğraf dizisi çeksın. Fotoğraflar ve eşleştikleri deneme yazısı dijital bir sunumla sergilensin. Bakalım yazı ve fotoğraf sanatı nasıl kaynaştırılacak?
- **Afiş:** Herkes kitaptaki denemelerin içinden en etkili ve derin olduğunu düşündüğü bir sözü ya da paragrafı seçerek ve görsel unsurlarla zenginleştirerek dijital bir afiş tasarımı hazırlasın. Tercih nedenleriyle birlikte sınıfça paylaşılan ve teker teker tartışılan bu afişler, sınıfın sosyal medya hesaplarında da paylaşılınsın.
- **Sunum:** Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup, bu deneme seçkisinin tanıtımı için bir sosyal medya duyurusu, bir afiş, bir pano hazırlasın. Kullanılacak tanıtım sloganlarını, görselleri, renk ve desenleri belirlesin. Gruplar oluşturdukları bu çok yaratıcı fiziki ya da dijital dosyayı bir sunum halinde diğerleriyle paylaşsın.
- **Tasarım:** Herkes kitabın içeriğine uygun, özgün bir ön ve arka kapak tasarımı yapsın. Tasarımlar sınıfça tartışılınsın. En dikkat çeken 3 tasarım, açıklamalarıyla birlikte kitabın yayıncısı Günişığı Kitaplığı'yla paylaşılınsın.